

REPUBLIKA HRVATSKA

ISTARSKA ŽUPANIJA

GRAD PAZIN

Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

KLASA: 901-01/22-01/04

URBROJ: 2163-01-5/1-22-2

Pazin, 14. travanj 2022.

Predmet: Zapisnik sa 2. (druge) sjednice Koordinacijskog vijeća Urbanog područja Pazin

Datum održavanja: 14. travnja 2022. godine

Mjesto: Maja vijećnica Grada Pazina

Početak: 08:30 h

Završetak: 09:00 h

Prisutni članovi Koordinacijskog vijeća: Suzana Jašić, gradonačelnica Grada Pazina, Ivan Jeromela, načelnik Općine Gračišće, Klaudio Zgrablić, zamijenik člana, predstavnik Općine Sv. Petar u Šumi.

Odsutan: Elvis Šterpin, načelnik Općine Cerovlje.

Dnevni red 2. (druge) sjednice:

1. Verifikacija Zapisnika sa 1. (prve) sjednice,
2. Analiza stanja Urbanog područja Pazin,
3. Informacija o metodologiji i daljnim koracima izrade Strategije razvoja Urbanog područja Pazin za razoblje od 2022. do 2027. godine,
4. Informacija o izradi vizualnog identiteta.
5. Razno.

Sjednicu je otvorila Suzana Jašić, gradonačelnica Grada Pazina. Utvrđena je prisutnost tri člana Koordinacijskog vijeća te je konstatirano da Vijeće može pravovaljano odlučivati.

Za zapisničarku je predložena Maja Stranić Grah, što je jednoglasno usvojeno.

Predložen je dnevni red sjednice koji je potvrđen i jednoglasno usvojen.

Ad 1.

Predsjednica Vijeća dala je na verifikaciju Zapisnik sa 1. (prve) sjednice Vijeća, što je jednoglasno usvojeno.

Ad 2.

Predsjednica Vijeća dala je riječ Maji Stranić Grah, da iznese glavne zaključke provedene analize stanja u procesu izrade Strategije razvoja Urbanog područja Pazin.

Stranić Grah uvodno je pojasnila da je analiza stanja prva od tri faze izrade Strategije razvoja Urbanog područja Pazin. U drugoj fazi raditi će se na definiranju strateškog okvira, dok će se u trećoj fazi izraditi Akcijski plan. Nakon svake faze potrebno je upoznati Koordinacijsko i Partnersko vijeće sa izrađenim dokumentima.

Nadalje, upoznala je pristune članove s glavnim nalazima cjelovite analize stanja:

Prvo poglavlje usmjereno je na demografiju s obzirom da stanovništvo predstavlja glavnu okosnicu razvoja svakog prostora. Ukupno gledano, u sve četiri JLS-a UP-a Pazin je prema Popisu stanovništva iz 2021. živjelo 12.118 stanovnika, od čega dvije trećine u gradu središtu urbanog područja. Veća naselja koncentrirana su uz najvažnije prometne pravce, osobito u južnom i jugozapadnom dijelu UP Pazin koje je gospodarski, a samim time i demografski propulzivnije. S odmicanjem ka sjeveru i sjeveroistoku, broj stanovnika se naglo smanjuje, a prostor poprima izraženije ruralni karakter.

Vrijedne podatke o kretanju stanovništva donio je novi popis proveden 2021. g., a oni su grafički prikazani indikatorom međupopisne promjene. Međupopisna promjena iskazuje razliku u broju stanovnika između popisa iz 2011. te popisa iz 2021. g., a upućuje na izraženi proces depopulacije prisutan u većini naselja u sastavu UP Pazin - trend koji je sveprisutan i na nacionalnoj razini. Sve JLS karakterizira ukupno smanjenje broja stanovnika, a najnepovoljnije pokazatelje bilježi Općina Cerovlje gdje je većina naselja izgubila više od 10 % stanovnika. Pozitivna kretanja utvrđena su samo u nekolicini naselja u sastavu Grada Pazina, za koje se može reći da čine suburbanu gradsku zonu, jedini prostor za koji je i na nacionalnoj razini karakteristično da bilježi rast stanovnika. Negativno ukupno kretanje broja stanovnika u Gradu Pazinu posljedica je i prirodnog pada, odnosno većeg broja umrlih u odnosu na broj rođenih i negativnog migracijskog salda, odnosno većeg broja odseljenog stanovništva u odnosu na doseljeno. Naime, prirodni je prirast u posljednjih pet godina (2015.-2020.) karakterističan samo za Općinu Gračišće.

Govoreći o dobno-spolnoj strukturi, ona ukazuje na buduće probleme povezane sa starenjem stanovništva koje bi mogle imati gospodarske i socijalne implikacije, što također upućuje na potrebu za pravovremenom pripremom i reakcijom. Gospodarske implikacije odnose se na starenje radnog kontingenta i smanjenje dostupne radne snage na tržištu rada, što može dovesti do nedostatka radne snage u pojedinim djelatnostima i lošije prilagodljivosti na suvremena kretanja na tržištu rada. Socijalne implikacije odnose se na rast potreba za osiguranjem kvalitetnog života za starije stanovništvo, u vidu pomoći i posebnog smještaja za starije osobe.

Promatrajući stanje društvene infrastrukture na području UP Pazin, kao važnog čimbenika koji utječe na kvalitetu života pojedinca, ali i društvo u cjelini, zamjetna je polarizacija u samom gradu Pazinu te neravnomjerna raspodjela i razvijenost društvene infrastrukture unutar UP-a. Takva prostorna distribucija uvjetovana je činjenicom da Grad Pazin predstavlja najvažnije urbano i administrativno središte, a ujedno i županijsko središte. Navedeno je također posljedica različitog socio-ekonomskog i urbanog razvoja JLS-a u sklopu UP-a. Najrazvijenija je sportsko-rekreacijska infrastruktura (50 % objekata) te zatim kulturna i zdravstvena infrastruktura. Analizom je utvrđen izraziti potencijal za daljnji razvoj, pri čemu je najviše potrebno ulagati u ljudske resurse, posebno unutar zdravstva, kao i povećati dostupnost zdravstvene infrastrukture, zatim ulagati u revitalizaciju kulturne baštine i obnovu kulturne infrastrukture, unaprjeđenje postojeće sportsko-rekreacijske infrastrukture, ali i organizaciju većeg broja aktivnosti i manifestacija u sportu te povezivanje sporta s turizmom. Također je u kontekstu društvene infrastrukture potrebno voditi brigu o stambenom pitanju, osobito stambenom zbrinjavanju mladih obitelji.

U poglavlju o odgoju i obrazovanju važno je analizirati kretanje broja učenika i studenata jer je ono odraz demografskog stanja područja i njegova demografskog potencijala, a upućuje i na potrebu za infrastrukturnim te sadržajnim unaprjeđenjem obrazovnih ustanova. U razdoblju od školske godine 2015./2016. došlo je do porasta broja djece u predškolskom odgoju te blagog rasta broja učenika u osnovnoškolskom obrazovanju, dok se broj učenika u srednjim školama smanjio, baš kao i broj polaznika dislociranog odjela Veleučilišta u Rijeci (Poduzetništvo) koji djeluje u Pazinu. Postotni udjeli promjene broja učenika u osnovnim školama prilično su mali, tako da se ne može izdvojiti generalan trend pada ili rasta broja učenika, jer on ovisi o specifičnim lokalnim uvjetima po svakoj jedinici lokalne samouprave. Slijedeći pozitivne pokazatelje vezane uz trendove te usprkos

onim negativnim, važno je i dalje modernizirati infrastrukturu i sadržaje za djecu, učenike i studente tijekom obrazovanja, u skladu s obrazovnim politikama RH i Europske unije.

U kontekstu gospodarstva, potrebno je prvo sagledati opće gospodarsko okruženje i trendove koji proistječu iz njega. Istarska je županija u razdoblju koje je prethodilo koronakrizi ostvarivalo značajne stope rasta BDP-a (+18% u razdoblju 2015.-2019. g.), a njezin je BDP per capita je najviši u odnosu na ostale županije koje čine dio NUTS2 regije Jadranske Hrvatske. Zbog gospodarske krize koja je prouzrokovana globalnom pandemijom COVID-19 može se očekivati da će BDP županije u 2020. g. i narednim godinama pokazivati trend stagnacije. Iako JLS unutrašnje Istre tradicionalno bilježe nižu stopu gospodarskog razvoja u odnosu na obalne JLS, sve prostorne jedinice u sastavu UP Pazin imaju indeks razvijenosti iznad nacionalnog prosjeka, a zavidan je i pokazatelj o niskoj stopi nezaposlenosti (broj nezaposlenih radnika podijeljen s ukupnim brojem radno sposobnog stanovništva) koja je u 2019. g. iznosila svega 1,9.

Također, premda su najveći udio u BDV-u Istarske županije imale su djelatnosti koje obuhvaćaju trgovinu na veliko i malo, prijevoz i skladištenje te smještaj, pripremu i usluživanje hrane – što upućuje na činjenicu visoke ovisnosti Istarske županije o uslužnim djelatnostima vezanim uz turizam, na prostoru UP Pazin još su uvijek od najvećeg značenja djelatnosti sekundarnog sektora, primarno vezane uz prerađivačku industriju.

Iako pokazatelji na nacionalnoj i županijskoj razini upućuju na trend smanjenja važnosti sekundarnog sektora, broja poduzeća u prerađivačkoj industriji na području UP Pazin u posljednjih pet godina bilježi rast (2015.-2020.). Ipak, taj je trend sporiji u odnosu na rast broja poduzeća u djelatnostima vezanim uz turizam. U prerađivačkoj se industriji ostvaruju i najznačajniji prihodi, a također je zamjetna visoka stopa ulaganja, odnosno investicija u proizvodnju. Naime, na razini Istarske županije, 13,9 % stranih investicija odnosilo se na ulaganja u proizvodnju nemetalnih mineralnih proizvoda, odnosno tvrtke s temeljnim djelatnostima proizvodnje cementa i vapna. U prerađivačkoj je industriji zaposlen i najveći udio od ukupno zaposlenih radnika u poduzećima na području Grada Pazina, njih 42,9 %, a brojnost i povoljni prometno-geografski uvjeti postojećih poduzetničkih zona, kao i razvoj potpornih institucija – potencijal su za privlačenje novih tvrtki, investicija i snažnijeg razvoja industrije.

Kulturna baština je neizostavna komponenta i vrijedan resurs za razvoj društveno-gospodarskih funkcija UP Pazin. Na prostoru UP Pazin zabilježeno je i zaštićeno upisom u Registar 25 nepokretnih kulturnih dobara, a prostornim planovima JLS-a dodatno su zaštićena 168 kulturnih dobara. Najzastupljenija je sakralna baština (nešto više od polovice objekata), a najveća je koncentracija kulturnih dobara nalazi se na području grada Pazin (54 % kulturne baštine upisane u registar RH). Kulturna baština može biti temelj budućeg diversificiranog razvoja turističke ponude UP Pazin te je potrebno nastaviti ulagati u njenu zaštitu, valorizaciju, održivost okruženja i prezentaciju ne samo turistima, već i domaćem stanovništvu.

Upravljanje javnim površinama, izuzev upravljanja već spomenutom kulturnom baštinom, obuhvaća i upravljanje prirodnom baštinom, javnim zelenim površinama te brownfield lokacijama. Iako se na prostoru Urbanog područja Pazin nalaze tek dva lokaliteta zaštićena Zakonom o zaštiti prirode ono je bogato prirodnim vrijednostima na što ukazuje postojanje više od 20 lokacija koje su dio Ekološke mreže Natura 2000 ili se štite Prostornim planom Istarske županije. Područje UP Pazin okarakterizirano je i zelenilom šuma i poljoprivrednih površina, što naseljima daje zeleni karakter. Iz tog je razloga važno raditi na iskorištavanju navedenih potencijala kako bi se stanovnicima i posjetiteljima omogućio ugodan boravak te visoka razina kvalitete života.

U UP postoji nekoliko brownfield lokacija i privatnih napuštenih objekata i prostora, poput bivših vojnih skladišta (Loke, Brestovica i Madona) i vojnih poligona koji prenamjenom mogu doprinijeti razvoju prostora i društva. Uz njih su na kartografskom prilogu izdvojeni objekti koji su kao potencijalni prostori za razvoj prepoznati i Studijom Pazin2030 (EX Puris, Asfaltna baza, zona Autotrans, Ex Istraplastika te Tvrtka Vladimir Gortan). Važno je stoga raditi na njihovoj aktivaciji, odnosno poticanju razvoja bez iskorištavanja novog neizgrađenog zemljišta koje predstavlja vrijedan neobnovljivi resurs.

Nakon uvodnog predstavljanja cijelovite analize stanja, pozvani su načelnici da komentiraju i sugeriraju nalaze te eventualne primjedbe dostave do 19. travnja 2022. godine kako bi se izmjene mogle ugraditi u tekst analize stanja.

Ad 3.

Predsjednica Vijeća pristutnima je izložila daljnju metodologiju izrade Strategije razvoja Urbanog područja Pazin. Budući da je Grad Pazin izradio Plan razvoja Grada Pazina, te su u sklopu izrade održane radionice na temu gospodarstva, društva i komunala, Grad Pazin odlučio je da se neće održati radionice sa dionicima, već će održati fokus grupu na kojoj bi se prioritizirali projekti za Grad Pazin. Općinama predlaže da odrade radionice sa dionicima budući da nisu izrađivale Planove razvoja općina, osim Općine Sveti Petar u Šumi koja izrađuje svoj Plan razvoja. Nakon toga, predlaže da se održi jedna zajednička radionica svih JLS u sastavu UP Pazin, na kojoj će se dalje definirati prioritetni projekti te mogućnosti integracije porjekata. Dodatno će se s izađivačima Strategije razvoja dogovoriti detalje oko predviđenih radionica i fokus grupa, koje je potrebno odraditi najkasnije do kraja svibnja 2022. Godine, kako bi bili spremni za Poziv za gradove kojeg Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije planira raspisati početkom trećeg kvartala 2022. godine, na koji se moramo javiti s nacrtom Strategije razvoja UP Pazin.

Ad. 4.

Pristunima je predstavljen koncept izrade Vizualnog identiteta Urbanog područja Pazin koji je izrađen u skladu s Komunikacijskom strategijom i Komunikacijskim akcijskim planom UP Pazin.

Ad. 5.

Prisutni su upoznati s tijekom programiranja Operativnog programa Integrirani teritorijalni program (OP ITP) koji još nije usvojen, te su u tijeku dodatna pojašnjenja prema Eurospkoj komisiji. Budući da još nemamo konačnu verziju OP ITP, u ovom trenutku nemamo informaciju o alokaciji za UP Pazin, niti o načinu funkcioniranja i obvezama Odsjeka za ITU mehanizam koji je ustrojen unutar Upravnog odjela za financije i ITU mehanizam Grada Pazina. U sklopu dodatnih pojašnjenja OP ITP koje je tražila Europska komisija traženo je da se područja ulaganja dodatno fokusiraju u odnosu na prvotno predložena, te je trenutno prijedlog za područja ulaganja ITU mehanizma slijedeći: Kulturna baština, turizam, brownfield, mobilnost, energetska učinkovitost, zelena infrastruktura.

Budući da je dnevni red iscrpljen, sjednica je završena u 9:00 sati.

Zapisničarka: Maja Stranić Grah

**PREDSJEDNICA KOORDINACIJSKOG VIJEĆA
URBANOG PODRUČJA PAZIN**
Suzana Jašić

